

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN SCIENTIFIC RESEARCH:
ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF XVI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 11-13, 2022**

**BERLIN
2022**

MODERN SCIENTIFIC RESEARCH: ACHIEVEMENTS, INNOVATIONS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Proceedings of XVI International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany

11-13 September 2022

Berlin, Germany

2022

UDC 001.1

The 16th International scientific and practical conference “Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects” (September 11-13, 2022) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2022. 344 p.

ISBN 978-3-954753-03-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 16th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xvi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-and-development-prospects-11-13-09-2022-berlin-nimechchina-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: berlin@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 MDPC Publishing ®

©2022 Authors of the articles

24. *Білоусов А. В., Бабак Г. С.* 120
 НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ-ПРАВООХОРОНЦІВ ПРОФЕСІЙНІЙ
 АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ
 ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦЯ
25. *Костіна Л. М., Школьнік С. Я., Бєшапошникова Т. В.,* 131
Данильченко Л. Т., Габелкова О. Є.
 РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ В ОСВІТІ
26. *Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова И. С.,* 136
Пакулина А. С.
 ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ
 ПРОЦЕССА ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В УНИВЕРСИТЕТЕ
 С УЧЕТОМ ИДЕАЛОВ И ЦЕННОСТЕЙ ДЗЮДО
27. *Попович Л. М.* 143
 ОЗНАКИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ
 ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ
 ВЗАЄМОДІЇ
28. *Ткачук Н. М., Дембовський М. С.* 148
 КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ГЕОГРАФІЇ ЯК РЕСУРС
 НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ
29. *Янковець О. В.* 155
 РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВА ЛІТЕРАТУРА» У
 ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
 МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

30. *Старкова Г. В., Єгорова О. І.* 158
 МЕМИ ЯК СПОСІБ КОПІНГУ І ВІЗУАЛІЗАЦІЇ
31. *Теличко М. В., Шавровська Н. В.* 163
 ТІЛЕСНА СКЛАДОВА В ТЕРАПЕВТИЧНІЙ РОБОТІ З ЕМОЦІЄЮ
 ЗЛОСТІ
32. *Юнг Н. В., Булгак Е. Д.* 170
 ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРЯННЯ СПІВРОБІТНИКІВ ПАЛІАТИВНОЇ
 СЛУЖБИ

ART

33. *Висоцький Ю. П., Москаленко-Висоцька О. М.* 175
 ОСНОВНІ СТАДІЇ РОБОТИ АКТОРА В МИСТЕЦТВІ ДУБЛЯЖУ
34. *Одаренко О. Є.* 181
 ОСОБЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ БАЛЕТМЕЙСТЕРАМИ ТЕМИ
 ПРОБУДЖЕННЯ В ХОРЕОГРАФІЧНИХ КОМПОЗИЦІЯХ

ART

УДК 791.6

ОСНОВНІ СТАДІЇ РОБОТИ АКТОРА В МИСТЕЦТВІ ДУБЛЯЖУ

Висоцький Юрій Пилипович,
професор та завідувач другої кафедри
акторського мистецтва та режисури драми, доцент
заслужений діяч мистецтв України
Київський національний університет театру,
кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого
м. Київ, Україна

Москаленко-Висоцька Олена Миколаївна,
доцент, заслужений працівник культури України
доцент кафедри кіно, телемистецтва
Київський національний університет культури і мистецтв
Київ, Україна

Вступ. Мистецтво акторського дубляжу як цілком самостійний напрямок акторської діяльності, в якому зайнята певна частина українського акторства, з'явився в Україні відносно недавно. На момент проголошення Незалежності наша країна не мала сучасного технічного оснащення та ресурсів для створення власної бази, а відповідно і власної школи дубляжу. Так склалось, що до 2006 року Україна у кінопрокаті дивилась іноземні фільми продубльовані здебільшого російськими студіями. Україномовний дубляж можна було почути лише на українському телебаченні.

У 2006 році Кабінет Міністрів України ухвалив Постанову про «Деякі питання порядку розповсюдження і демонстрації фільмів» [1]. Згідно з цим документом в Україні запроваджувалось обов'язкове дублювання та титрування українською мовою іноземних фільмів.

Вже перші спроби виявились настільки успішними, що стало очевидним

– з усіх точок зору, в тому числі з міркувань чисто економічних, справа створення в країні мережі студій дубляжу з власними професіоналами є справою необхідною. Ключові слова: дублювання, мистецтво акторського дубляжу, словесна дія, підтекст, мовний апарат.

Мета роботи – сформулювати основні засади мистецтва акторського дубляжу; визначити відмінність природи творчості актора в мистецтві дубляжу від природи акторської творчості в театрі і кіно; визначити стадії роботи актора в процесі дублювання і зміст роботи на кожному з них.

Матеріали та методи. Використано аналітичний метод для різнобічного дослідження і осмислення практики мистецтва акторського дубляжу, визначення специфічної природи акторської творчості в мистецтві дубляжу і стадій роботи здійснення творчого проекту, а також компаративний метод – для порівняльного аналізу роботи актора в дубляжі та в театрі і кіно.

Результати та обговорення. Науковими дослідженнями з питань дубляжу у Європі почали займатися з 1960-х років ХХ століття. Так, наприклад, у роботі Іствана Фодора проводиться професійний аналіз процесу дубляжу з позицій не лише фонетичних особливостей, але й включаючи психологічний, семіотичний та естетичний аспекти [7]. Слід зазначити, що автори наукових статей за темою дубляжу переважно зосереджувалися на таких питаннях, як: коректність перекладу, синхронізація при подоланні мовних бар'єрів при субтитруванні та дубляжу іноземних текстів, як у Георга-Майкла Луйкена [3]; особливості перекладу відносно культурної ментальності, семіотичних кодів певної країни розглядає професор Фредерік Чауме у своїй роботі «Шляхи дослідження аудіовізуального перекладу: справа дубляжу» [6]; відтінки мовної артикуляції при відтворенні екранного персонажа торкається у своїй книзі Істван Фодор [7]; у роботі А. Кастеллано представлені різні типи синхронізації дубльованого тексту [4] тощо. А от тема особливостей *акторської* творчості при дублюванні ігрових фільмів практично мало досліджена. Серед науковців в Україні ця тема піднімається вперше.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день провідні студії дубляжу України дотримуються приблизно однакового формату участі акторів у здійсненні дубляжного проєкту. У визначений час роботу актора розпочинає бесіда з режисером проєкту. Вона стає своєрідною увертюрою до наступної роботи. Вважаємо вірним назвати цей *перший етап* роботи Орієнтовним. Він покликаний зорієнтувати актора в межах якої смислової та естетичної площини він перебуватиме в процесі роботи, дати певні ідейно-художні орієнтири майбутньої співпраці. Саме від режисера актор отримує інформацію про основні жанрові і стильові особливості фільму, над яким доведеться працювати. Режисер стисло розкриває зміст історії, яка лежить в основі сюжету, формулює головний смисловий меседж стрічки, місце в ній персонажа, якому акторові належить дати свій голос. Актор вперше чує про характер кіногероя, його деякі психологічні особливості і ті перипетії, які з ним відбуваються. Актор дубляжу може також отримати інформацію про певні риси творчої манери екранного виконавця.

Після бесіди з режисером актор отримує можливість вперше подивитись на свого персонажа, побачити який у нього зовнішній вигляд, грим, зачіска, костюм, манери, пластика, як він поводить себе, послухати як він розмовляє. Зазвичай акторові показують вже визначені кілька сцен за участю кіногероя. Актор вперше зустрічається з образом, створеним іншим актором, якому він повинен буде віддати свій голос і дихання. З нашої точки зору, головна специфічна відмінність полягає у різноспрямованості його творчих зусиль. Процес роботи в театрі полягає у тому, щоб спираючись на твір драматурга, а також на власну уяву і фантазію, в результаті тривалих репетицій з режисером і самостійної роботи, досягнути повноцінного перевтілення, і на його основі створити акторський образ.

У актора при дублюванні мета дещо інша. Вона не виключає перевтілення, навіть передбачає його. Але бажане перевтілення потрібно тут для того, щоб з абсолютною, якщо можна так сказати, дзеркальністю перевтілитись у вже створений іншим актором образ, віддавши йому лише свій

голос і дихання. Саме в цьому й полягає коренева відмінність сутностей акторської творчості в театрі і кіно від акторської творчості в мистецтві дубляжу.

Після бесіди з режисером актор отримує можливість вперше побачити свого героя на екрані. Зустріч з ним стає головною подією другого етапу роботи актора дубляжу, назвемо цей етап роботи – Ознайомчий. Він також триває, як правило, не більше п'яти хвилин.

За ці хвилини актору належить вхопити сутність створеного екранного образу. Йдеться насамперед про головні риси характеру героя, які визначають його поведінку, тобто, ті неповторні і водночас сталі риси, що відрізняють його у кожний момент існування. Згідно з акторським словником це означає вловити зерно образу. Свою внутрішню мотивацію при дублюванні голосу іноземного актора, пояснює відомий український актор Андрій Самінін: «Цікаво зрозуміти за рахунок чого цей артист намагався втілити конкретний образ, як створювалася роль. Адже він це робив завдяки ...певним внутрішнім мотиваціям. Я можу стовідсотково повторити їх інтонації, ритм, фрази, але глядачеві відразу стане чутно, що я просто все передрав. Тому мені цікаво як народився цей персонаж в цілому – яким його собі уявляв актор, як до цього приходив... Весь цей процес неймовірно захоплюючий!» [5].

Названий нами перелік того, на що в першу чергу звертає увагу актор під час першого перегляду сцен за участю екранного героя, може викликати сумнів щодо можливості практичної їх реалізації за ті п'ять хвилин, що триває ознайомчий етап роботи. Взяти до уваги таку величезну кількість параметрів поведінки екранного героя здається малоімовірним. Проте, практика показує, що виконання цих завдань цілком реальне і не є унікальним феноменом діяльності представників саме акторської професії. Науковці різних країн, які досліджують проблематику психології спілкування, єдині у тому, що перший етап знайомства людей завжди позначений винятковою інтенсивністю внутрішніх процесів оцінювання і формування висновків щодо нашого візаві. На думку українських дослідників І. Р. Домрачевої та І. О. Аксьонової:

«Спілкування завжди починається з 1) привітання. Воно відіграє важливу роль, оскільки вчені довели, що наше враження про людину закладається протягом 10-15 секунд, і потім його вже важко виправити» [2, с. 49].

Третій етап підготовки актора до безпосередньої роботи перед екраном і мікрофоном. Назвемо цей етап – Підготовчий.

Актору показують момент виголошення кіногероєм першої репліки, яку належить виголосити замість нього. Власне кажучи, цей етап є одним з ключових етапів у мистецтві акторського дубляжу. Підкреслимо, що цей етап потребує виключної, граничної уваги буквально до всіх нюансів виголошення репліки в оригіналі.

Висновки. У роботі вперше визначена сутність природи творчості актора в мистецтві дубляжу, основні стадії його роботи, що склалися в українській школі дубляжу та змістовний аспект роботи актора на кожному з них. Специфічною особливістю творчості актора в мистецтві дубляжу є спрямованість на досягнення перевтілення в уже створений акторський образ на екрані. Тривалий процес пошуку образу, що супроводжує роботу актора в театрі, в мистецтві дубляжу відсутній, тому що образ вже представлений на екрані. Вміння зчитувати внутрішні мотиви, потреби, дійову спрямованість поведінки екранного героя, а також здатність актора через механізми внутрішнього виправдання «привласнювати» їх стають вирішальним фактором успішності реалізації творчого проекту. Процес реалізації складається з п'яти основних стадій – орієнтовна, ознайомча, підготовча, творчої проби і коригуюча. Кожна зі стадій висуває цілком конкретні і специфічні вимоги до внутрішнього і зовнішнього творчого апарату актора. Автори продовжують дослідження природи творчості актора в мистецтві дубляжу у наступних наукових роботах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Деякі питання порядку розповсюдження і демонстрування фільмів : Постанова від 16 січня 2006 р. № 20 / Кабінет Міністрів України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20-2006-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10. 06. 2022).

2. Домрачева І. Р., Аксьонова І. О. *Основи мовленнєвої діяльності*. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 101 с.

3. Luyken G. T., et al. (1991) *Overcoming Language Barriers in Television: Dubbing and Subtitling for European Audience*. European institute for the Media, Manchester. 214 p.

4. Castellano, A. (a cura di), *Il Doppiaggio, profilo, storia e analisi di un'arte negata*, Roma, AIDAC-ARLEM, 2001. 512 p.

5. Рубан М., Степаненко Е., Інтерв'ю с Андреем Самининым: «Брыльска умеет и пошутить, и вовремя сказать: “хватит”». *Сегодня* 2016. 25 червня. 10:00. URL: <<https://www.segodnya.ua/interview/intervyu-s-andreem-samininum-brylska-umeet-i-poshutit-i-vovremya-skazat-hvatit-727343.html>>

[Дата звернення 4 липня 2022].

6. Chaume F. (2013). *Research paths in audiovisual translation: The case of dubbing*. In *The Routledge handbook of translation studies* (pp. 306-320). Routledge.

7. Fodor I. (1976). *Film dubbing: phonetic, semiotic, esthetic and psychological aspects*. Hamburg: Helmut Buske. 109 p.